

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN 4+4+4 UYGULAMASINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Yrd. Doç. Dr. Dilşat Peker Ünal
Bozok Üniversitesi
dilsat.unal@bozok.edu.tr

Özet

Bir eğitim reformunun başarısı, öğretmenlerin; eğitim reformunu doğru anlaması ve uygulaması, reform paketi hakkında bilgilendirilmesi ve karar verme süreçlerine katılımları başta olmak üzere pek çok unsur ile yakından ilişkilidir. Yapılan araştırmada Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarının birinci sınıflarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin, reform niteliği taşıyan 4+4+4 uygulamasına yönelik görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda birinci sınıf öğretmenlerinin 4+4+4'ün hazırlık sürecine ve uygulamasına yönelik görüşleri ile bu öğretmenlerin uygulamada karşılaştıkları sorunlar ve varsa çözüm önerileri, 116 birinci sınıf öğretmeninden oluşan bir çalışma grubu aracılığı ile belirlenmiştir.

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan, geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmış, dört bölümden oluşan bir anket kullanılmıştır. Ayrıca 4+4+4'ün uygulamasında karşılaştıkları sorunlar ve varsa çözüm önerilerini belirlemek amacıyla birinci sınıf öğretmenlerinin sosyal medya yer alan mesajlarına ve anket sorusuna verdikleri açık uçlu yanıtlara içerik analizi yapılmıştır. Birinci sınıf öğretmenlerinin eğitim programlarının yoğunluğu, altyapı eksikliği, öğretmen istihdamı, eğitimin politikleştirilmesi ve 66 aylık çocukların okula başlaması ile ilgili sorunları belirttikleri görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Eğitim reformu, 4+4+4 uygulaması, 4+4+4 öğretmen görüşleri, 4+4+4 sorunlar, birinci sınıf öğretmenleri.

FIRST DEGREE CLASSROOM TEACHERS' OPINIONS ABOUT 4+4+4 APPLICATIONS

Abstract

The success of educational reform is closely related to many elements such as teachers' understanding and application of educational reform, informing about reform package and participation in decision process. The idea of classroom teachers working for first classes of primary schools of Ministry of National Education related to 4+4+4 application which carries a reform qualification has been tried to be determined in a research. In this context, the ideas of teachers of first classes of primary schools related to 4+4+4 preparation process and its application, the problems they faced during this application and solution proposals have been determined by a working group formed of 116 first class classroom teachers.

Validity and reliability study prepared by the researcher and a questionnaire formed of four parts have been made as a data collection instrument in the research. Also, a content analysis has been made for the answers they have given to the questionnaire and messages taking place in the social media with the aim of determining problems they faced in 4+4+4 application and solution proposals. It is seen that they mentioned problems related to the intensity of educational curricula of first class classroom teachers, lack of substructure, teacher employment, politicization of education and children at 66 months' old children's starting school.

Key Words: Educational reform, 4+4+4 application, 4+4+4 teachers' ideas, 4+4+4 problems, first class classroom teachers.

GİRİŞ

Eğitimde reform çabaları, ülkelerin ekonomilerinin bilgiye dayalı olarak büyüdüğünün anlaşılması ile önem kazanmıştır. Özellikle bilgi çağında ülkeler ekonomik gelişmelerini hızlandırmak için eğitim sistemlerine daha çok yatırım yapmaya başlamışlardır. Eğitimde reform çabalarının genel amacı halk eğitimini gerçekleştirmektir. Bu amaç vatandaşların zihinsel, fiziksel, sosyal gelişmelerini desteklemek, yaşam standartlarını yükseltmek, ülke

ekonomisinin güçlenmesini sağlamak, ülkenin uluslararası alanda rekabet edebilme gücünü arttırmak yoluyla gerçekleştirilmektedir. Eğitim reformu çabalarının bir diğer amacı da toplum yapısında bir değişiklik meydana getirmek, yeni bir toplum yaratmaktır. Bu amaç eğitim programlarının güncellenmesi, eğitim kurumlarında iş ve işlemlerin yürütülmesinde izlenen süreçlerin değiştirilmesi, eğitimde yeni yöntem ve tekniklerin uygulanması, eğitim çalışanlarının iş tanımlarının yenilenmesi gibi, bazıları sıralanabilen uygulamalarla gerçekleştirilmektedir.

Bir ülkedeki reform çabalarını gerçekleştirecek en etkili unsur öğretmenlerdir (Eurydice, 2008: 54) Öğretmenlerin eğitimin niteliği üzerindeki etkisi ve gücü diğer öğelere göre daha fazladır. Çünkü öğretmenler sahip oldukları niteliklere bağlı olarak reformları uygulamakta, topluma yansıtmakta ve eğitim kurumlarında gerekli düzenlemeleri gerçekleştirmektedir. Diğer bir deyişle eğitim ve öğretimde hedeflerin belirlenmesi, derslerin içeriklerinin zenginleştirilmesi, içeriklerin öğrenci düzeyine göre düzenlenmesi, hedeflere ulaşmayı sağlayacak araç gereçlerin kullanılması, eğitimin teknoloji ile desteklenmesi gibi reform çabaları ancak bu reformu gerçekleştirecek öğretmenlerin nitelikleri ölçüsünde hayata geçmektedir. Barber ve Mourshed (2007: 12) tarafından da belirtildiği gibi bir eğitim sisteminin kalitesi öğretmenlerin kalitesini aşmamaktadır. Diğer bir deyişle bir sistem ancak öğretmeni kadardır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş yıllarında da çeşitli reformlar gerçekleştirilmiştir. Bu reformlardan eğitimle ilgili olanların bazıları; Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun çıkarılması, medreselerin kaldırılması, Türk harflerinin kabul edilmesi, ilk, orta ve lise öğretmen okullarının açılması, okuma-yazma seferberliğinin başlatılması, İstanbul Üniversitesi'nin açılması, yeni kitapların yazılması, yeni mesleki-teknik eğitim kurumlarının kurulması, Köy Enstitülerinin kurulması olarak sıralanabilir. Bu yıllarda eğitim reformunun amaçladığı toplumsal değişimi gerçekleştirme görevi öğretmenlere verilmiştir. Cumhuriyetin yeni değerlerinin vatandaşlara ve çocuklara öğretilmesi, temel yurttaşlık bilgilerinin kazandırılması, yeni Türk harflerinin vatandaşlara öğretimi gibi pek çok konuda öğretmenler görevlendirilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2012 yılında alınan kararlarla gerçekleştirilen 4+4+4 uygulaması da eğitim reformu niteliği taşımaktadır. Bu reform kapsamında zorunlu öğretimin süresi, okul kademelerinin isimleri ve süreleri değiştirilmiş, kademeler arası geçişler düzenlenmiş, yeni seçmeli dersler oluşturulmuş, öğrencilerin okula başlama ve okuldan mezun olma yaşları değiştirilmiş, öğretmenlerin özlük haklarını etkileyecek çeşitli yasal düzenlemeler yapılmıştır. Bu reform hareketinin başarısını etkileyecek en önemli öğe olan sınıf öğretmenlerinin bu uygulamaya yönelik görüşlerini belirlemek araştırmanın genel amacını oluşturmaktadır.

4+4+4 Uygulaması

Eğitimin genel işlevleri; bireyin topluma, toplum dinamiklerine uyumuna yardımcı olmak; bireyde var olan istidat ve yeteneklerin üst sınıra kadar gelişmesini sağlamak ve bu işlevlerin gerçekleşmesi için gerekli davranış biçimlerinin kazandırılmasını desteklemektir (Varış, 1998: 17). Bu işlevini gerçekleştirmiş bir eğitim sisteminin yetiştirdiği bireylerin, toplumsal yaşamda diğer insanlarla uyumlu yaşama becerisine sahip, yasaları bilen, özümseyen ve uygulayan, kendini gerçekleştirmiş, sorumluluk sahibi, etkin iletişim kurabilen, üretken, ekonomik bağımsızlığını kazanmış, kendi yaşamına yön verebilen, hoşgörülü, içinde yaşadığı toplumun sorunlarına duyarlı, katılımcı davranış özellikleri sergileyen, vatandaşlık görevlerini yerine getiren kişiler olması beklenmektedir. Eğitim sistemi okulöncesi eğitim kurumlarından başlayarak yükseköğretimin sonuna kadar bu işlevi gerçekleştirmeye çalışmaktadır.

Türk milli eğitim sisteminde de çeşitli çalışmalarla eğitimin işlevlerinin gerçekleştirilmesi yönünde çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalardan birisi de Türkiye Büyük Millet Meclisi Milli Eğitim Komisyonu tarafından hazırlanan, kamuoyunda "zorunlu 12 yıl" ya da "4+4+4" olarak bilinen uygulamadır. Milli Eğitim Komisyonu mevcut uygulamada, sekiz yıllık kesintisiz eğitimle öğrencilerin yaş grupları ve bireysel farklılıklarının dikkate alınmadığını, genç nüfusun bilgi toplumunun gerektirdiği bilgi ve becerilere donatılmadığı diğer bir deyişle eğitimin işlevlerinin gerçekleştirilmediği bu nedenle eğitim sisteminde yeni bir yapılanmaya gereksinim duyulduğu belirtilmiştir (http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2012/12yil_soru_cevaplar.pdf adresinden 28 Mart 2013'te alınmıştır.) Bu yeni yapılanmanın diğer bir deyişle eğitim reformunun amaçları; toplumun ortalama eğitim seviyesini yükseltmek ve eğitim sistemini bireylerin ilgi, ihtiyaç ve yeteneklerinin

gerektirdiği yönlendirmeyi yapacak şekilde düzenlemek olarak belirlenmiştir (MEB, 2012: 3). Bu kapsamda yasal düzenlemeler yapılmış ve 2012-2013 eğitim yılında 4+4+4 uygulamaya geçmiştir.

Yeni düzenleme ile ilgili olarak üniversiteler, sivil toplum örgütleri, eğitim sendikaları, eğitimle ilgili dernekler ve çeşitli kurum-kuruluşlar görüşlerini bildirmişlerdir. 4+4+4 uygulamasının eğitim hakkına erişimi engellediği, okulöncesi eğitimin tüm çağ nüfusuna zorunlu olarak iletilmemesinin okullaşma süreçlerine hazırlık açısından alt sosyo-ekonomik düzeyden gelen çocuklar aleyhine eşitsizlik oluşturacağı, ilkökula başlama yaşının erkene alınmasının okulöncesi eğitim zorunlu kılınmadıkça sisteme ve çocuklara zarar vereceği, önerilen 4+4+4 modelinin ilk kademesi olan 4 yıllık eğitim kavramının hiçbir bilimsel temele dayanmadığı, ilköğretim ikinci kademedен sonra öğrencilerin açık öğretim ve evde eğitim gibi olanaklarla da öğretim görebilme önerisinin alt sosyo-ekonomik düzeyden gelen kız ve erkek çocuklarını okullaşma süreci dışına çıkaracağı, mesleki yönlendirmenin erkene alınmasının sakıncalı olduğu, ortaöğretimde de eğitim kalitesinin yükseltilmesi gerektiği, önerilen yeni sistemin mevcut öğretmen yetiştirme koşullarına uygun olmadığı, yaygın eğitimin örgün ortaöğretim kapsamında yer almasının temel eğitim ve zorunlu eğitim yaklaşımına uygun olmadığı, eğitime ayrılan mali kaynakların bu değişikliklere yetmeyeceği uygulamaya yönelik eleştirilerdendir. Görüşlerini bildiren kurum ve kuruluşların yanında, bu uygulamayı etkileyecek aynı zamanda sonuçlarından etkilenecek olan sınıf öğretmenlerinin de görüşlerinin belirlenmesinin yararlı olacağı düşünülmüş ve bu araştırma planlanmıştır.

Sınıf Öğretmenleri ve 4+4+4 Uygulaması

Sınıf öğretmeni bir toplumun varlığını sürdürmesini sağlayacak vatandaşların temelini atmaktadır. Üreten, ekonomik gelişmeye katkıda bulunan, kültürel birikimin aktarılmasını sağlayan, sorgulayan, araştıran, eleştirel düşünen, demokratik davranışlara sahip, toplumsal sorunlara duyarlı, çözüm üreten, sorumlu ve bilinçli vatandaşlar ancak sıralanan özelliklere sahip öğretmenler tarafından yetiştirilebilecektir. Ayrıca sınıf öğretmenleri düzenledikleri eğitim ortamı ile çocukların zihinsel, duygusal, sosyal ve psiko-motor gelişimlerini desteklemektedirler. Eğitimin işlevlerinden birisi de çocukların fiziksel, zihinsel, ahlaksal varlığında bir değişiklik ve gelişme sağlamaktır (Tezcan, 1992: 48). Okullarda bu işlev çocuğun ilk öğretmeni olan sınıf öğretmeni tarafından gerçekleştirilmektedir. Eğitim programlarına uygun olarak hazırlanacak eğitim faaliyetleri, sınıf düzenlemeleri, öğrenci faaliyetleri çocukların gelişimlerinde olumlu rol oynayacaktır. Sınıf öğretmenleri çocuk üzerinde ailesinden sonra en fazla etkiye sahip olan kişidir. Çocuk ilk kez geldiği okulda, kendisini, arkadaşlarını, okul çevresini tanıırken, okuma yazma öğrenirken, okulun dolayısıyla toplumun kurallarına uymaya çalışırken kendisine sınıf öğretmenini model almaktadır. Çocukların sınıf öğretmenlerinden öğrendikleri bilgi, beceri ve alışkanlıklar eğitim yaşantıları boyunca değişmemekte, bu gerçek sınıf öğretmenin önemini bir kez daha ortaya koymaktadır. Sazak (2007) sınıf öğretmenin “sadece bir grup öğrenciyi birinci sınıftan alıp dördüncü sınıfa kadar getirmekle kalmadığını, onlara ulusal kimliği, milli birlik ve beraberliği, sevgiyi, hoşgörüyü, hayatı, bilimi ve teknolojiyi tanıtan ve öğreten bir kimlik” olduğunu belirtmektedir.

Sınıf öğretmenlerinin sahip oldukları bu önem öğretmenlerin karar verme süreçlerine katılmalarının sağlanması ile anlam kazanmaktadır. Başaran (1992: 324) belirttiği gibi bir işletmede iş görenlerin karar alma süreçlerine katılması sorunların çözülmesinde oldukça etkili olmaktadır. Bir işletme olan okulda ya da eğitim sisteminde karşılaşılan sorunların çözümünde de öğretmenlerin görüşlerinin alınması onların hem bireysel sorun çözme becerilerini geliştirecek hem de mesleki olarak gelişmelerini sağlayacaktır. Başyigit (2009: 23) öğretmenlerin okulda alınan kararlardan en çok etkilenen kişiler olduğunu, nasıl bir eğitim stratejisi izleneceği, öğrencilere kazandırılacak hedef davranışların neler olması gerektiği, okulun çevreye tanıtılması için hangi çalışmaların yapılması gerektiği gibi konularda öğretmenlerin de görüşlerinin alınmasının alınan kararların öğretmenlerce uygulanmasını kolaylaştıracağını, okulun başarısının artırılması için kararların alınması sürecine aktif olarak katılan öğretmenlerin kararların uygulanmasında da gönüllü olacağını ve başarının sağlanması için aktif olarak çalışacağını da belirtmiştir.

Sınıf öğretmenlerinin 4+4+4 uygulamasına yönelik görüşlerinin belirlenmesinin yukarıda sıralanan yararları yanında;

- Bundan sonra geliştirilecek politikalarda, stratejilerde, yakın ve uzak hedeflerin belirlenmesinde Milli Eğitim Bakanlığı'na yol gösterici olacağı,
- Uygulamada ortaya çıkan sorunların belirlenmesine ve giderilmesine ışık tutacağı,

- Kararların merkezden alınmasının ve öğretmenlerin paydaştan çok bir çalışan gibi görülmesinin doğurduğu olumsuz sonuçları ortadan kaldıracacağı,
- Kendilerini ilgilendiren konularda alınacak kararlara katılmalarının öğretmenlerin çevresel-toplumsal liderlik rollerini olumlu etkileyeceği,
- Okullarda demokratik yönetim biçiminin gelişeceği,
- Öğretmenlerin iş doyumlarının artacağı, ortak karar verme becerilerinin gelişmesine de yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Amaç

Araştırmada genel amaç Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilkokullarda görev yapan birinci sınıf öğretmenlerinin 4+4+4 uygulamasına yönelik görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırmanın genel amacı doğrultusunda aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır:

- 1- Birinci sınıf öğretmenlerinin 4+4+4'ün hazırlık sürecine yönelik görüşleri nelerdir?
- 2- Birinci sınıf öğretmenlerinin 4+4+4'ün uygulamasına yönelik görüşleri nelerdir?
- 3- Birinci sınıf öğretmenlerinin 4+4+4'ün uygulanmasında karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma sorularına yanıt vermeyi sağlayacak araştırma modeli "Karma yöntem" olarak belirlenmiştir. Karma yöntem, nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin bir arada kullanılması ile araştırma sorularına yanıt vermeye dayanmaktadır. Birinci sınıf öğretmenlerinin 4+4+4'ün hazırlık sürecine ve uygulanmasına yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla hazırlanan bir anket aracılığı ile nicel veriler toplanmıştır. Ayrıca 4+4+4'ün uygulanmasında karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla da nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Ancak araştırmanın evrenine ulaşmak olanaklı ve ekonomik olmadığı için bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Bu çalışma grubunu Ankara ilinde üç ilçede (Çankaya, Nallıhan ve Etimesgut) Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet ilkokullarında görev yapan 116 birinci sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Sınıf öğretmenlerinin belirlenmesinde kolay ulaşılabilir durum örnekleme tercih edilmiştir.

Araştırmaya katılan 116 birinci sınıf öğretmenin demografik özellikleri incelendiğinde aşağıdaki bilgilere ulaşılmıştır.

Tablo 1: Çalışma Grubundaki Birinci Sınıf Öğretmenlerinin Demografik Özellikleri

		Frekans	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	52	44,8
	Erkek	64	55,2
Mezun olunan fakülte	Eğitim Fakültesi	102	87,9
	Eğitim Bilimleri Fakültesi	3	2,6
	Fen Edebiyat Fakültesi	8	6,9
	Teknik Eğitim Fakültesi	3	2,6
	Diğer	-	-
Mesleki Kıdem	1-5 yıl	27	23,3
	6-10 yıl	26	23,2
	11-15 yıl	15	12,9
	16-20 yıl	29	24,4
	21-25 yıl	5	4,3
	26-30 yıl	4	3,4
	31-35 yıl	8	6,8
	36-40 yıl	2	1,7

Tablodan da anlaşılacağı gibi araştırmaya katılan birinci sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğu erkektir. Erkek öğretmenler araştırmaya katılan öğretmenlerin %55'ini oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin mezun oldukları fakülteye göre dağılımlarına bakıldığında Ankara ilinden seçilen üç ilçede birinci sınıflarda en çok Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenlerin görev yaptığı görülmektedir. Birinci sınıf öğretmenlerinin kıdemlerine bakıldığında ise en çok sayıda öğretmenin 16-20 yıl arasında görev yaptığı görülmektedir.

Veri Toplama Aracı

Sınıf öğretmenlerinin 4+4+4 hazırlık sürecine ve uygulamasına yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla bir anket hazırlanmıştır. Anketin amacı; "soru sorarak bir konu hakkında bilgi edinmek, sistematik gözlemlerle ulaşılmayacak verileri soru-cevap süreci ile toplamak"tır (Baş, 2001: 11). Ankette yer alan ifadelerin oluşturulmasında öğretmenlerle yapılan 4+4+4 konulu sohbetlerden, sınıf öğretmenlerinin sosyal medyada paylaştıkları yorumlardan ve konuyla ilgili yayınlardan yararlanılmıştır. Anket dört bölüm ve toplam 21 ifadeden oluşmaktadır. İlk bölümde birinci sınıf öğretmenlerinin demografik bilgilerini (cinsiyet, kıdem ve mezun olunan bölüm) elde etmeye yarayacak sorular yer almaktadır. Bu sorular araştırmaya katılanlar hakkında genel bir bilgi elde etmek amacıyla hazırlanmıştır. Anketin ikinci bölümünde, birinci sınıf öğretmenlerinin 4+4+4 uygulamasının hazırlık sürecinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen çalışmalara yönelik görüşlerini belirlemeye yönelik 10 ifade yer almaktadır. Anketin üçüncü bölümünde 4+4+4'ün uygulamasına yönelik görüşleri belirlemeye yönelik 11 ifade yer almaktadır. Öğretmenlerin bu üç bölümdeki ifadeleri okumaları ve ifadelerin karşısında yer alan seçeneklerden kendilerine en uygun gelen seçeneği seçerek işaretlemeleri istenmiştir. Bu seçenekler; 5= Kesinlikle Katılıyorum, 4=Katılıyorum, 3=Kararsızım, 2=Katılmıyorum, 1=Kesinlikle Katılmıyorum şeklindedir. Anketin son bölümünde ise birinci sınıf öğretmenlerinin varsa ankette yer almayan başlıklar hakkında iletmek istedikleri görüşlerini paylaşmalarını sağlayacak açık uçlu bir soru sorulmuştur.

Anket Ankara ilinde bulunan devlet üniversitelerinde görev yapmakta olan iki öğretim üyesi tarafından incelenmiştir. Bu inceleme sonunda ankette yer alan iki ifadenin birleştirilmesi gerektiğine karar verilmiştir. Birleştirilen ifadelerden sonra anket Ankara İli Çankaya İlçesinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir ilkokulda görev yapan 6 birinci sınıf öğretmenine uygulanmıştır. Son şekli verilen anket, birinci sınıf öğretmenlerinin görev yaptıkları okullarda araştırmacı tarafından uygulanmıştır.

Veri toplama araçlarından birisi de birinci sınıf öğretmenlerinin sosyal medyada yer alan paylaşımlarıdır. Paylaşımlar sınıf öğretmenleri tarafından yoğun olarak kullanılan www.memurlar.net, www.sinifogretmeyiz.biz, www.egitimhane.com forumlarından alınmıştır. İncelenecek forumların belirlenmesinde www.alexa.com sitesinde yer alan "Alexa-Top sites in Turkey" verisinden yararlanılmıştır. Forumlardaki paylaşımlar 09.05.2012 tarihinde incelenmeye başlanmıştır. Bu tarih Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 4+4+4 uygulaması ile ilgili genelgenin yayınlandığı tarihtir. Bu genelgenin yayınlanması ile sınıf öğretmenlerinin forumlardaki paylaşımları görülmeye başlanmıştır. Paylaşımların analizi araştırmacının bildiriye yazmaya başladığı 03.12.2012 tarihine kadar sürmüştür.

Verilerin analizi

Anketten elde edilen veriler araştırmacı tarafından SPSS yardımı ile bilgisayara aktarılmıştır. Verilerin frekans, yüzde ve ortalamaları hesaplanmıştır.

Sosyal medyada yer alan paylaşımların incelenmesinde içerik analizi yapılmıştır. İçerik analizi Smith (1975) tarafından; mevcut verileri özetleme, standardize etme, karşılaştırma ya da başka biçime dönüştürme araçları olarak tanımlanmıştır.

Forumlarda yer alan toplam paylaşım sayısı, bu paylaşımlardan birinci sınıf öğretmenleri tarafından yazılanlar ve içerik analizine alınanlar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 2: Forumlardaki Paylaşımların Sayısal Durumu

Forum Adı	Toplam paylaşım sayısı (09.05-02.12 2012 arası)	Birinci sınıf öğretmenleri tarafından yazılan paylaşım sayısı	Araştırma sorularına yanıt verecek paylaşım sayısı
www.memurlar.net	7450	1017	63
www.sinifogretmeniyiz.biz	3541	463	58
www.egitimhane.com	4873	511	36
TOPLAM			157

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın birinci alt problemi olan “Birinci sınıf öğretmenlerinin 4+4+4’ün hazırlık sürecine yönelik görüşleri nelerdir?” sorusudur. Bu soruya yanıt verebilmek için 10 ifade hazırlanmıştır. Öğretmenlerin ifadelere katılma durumları frekans, yüzde ve ortalama değer olarak aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 3: Birinci Sınıf Öğretmenlerinin 4+4+4 Uygulamasının Hazırlık Sürecine Yönelik Görüşleri

Sıra no	Anket maddesi	Yanıt veren öğretmen sayısı	Katılım Durumu					Ortalama
			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	
4+4+4’ün Hazırlık Sürecine Yönelik İfadeler								
1	4+4+4’e geçiş kapsamında 1+5+3+3 şeklindeki eski düzenlemenin eksik/aksayan yönleri Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenmiştir.	116	57 %49	37 %32	10 %9	8 %7	4 %3	1.84
2	Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 1+5+3+3 şeklindeki eski düzenlemenin belirlenen eksik yönleri 4+4+4 ile giderilmiştir.	12	-	-	2 %17	2 %17	8 %66	1.63
3	4+4+4’ü anlatmak için hazırlanan basılı materyaller bilgi vericidir.	116	58 %50	34 %29	9 %8	10 %9	5 %4	1.38
4	4+4+4’ü anlatmak için hazırlanan görsel materyaller bilgi vericidir.	116	60 %52	31 %26	10 %9	8 %7	7 %6	1.88
5	Sınıf öğretmenleri için hazırlanan bilgilendirme eğitimi içerik olarak doyurucudur.	116	79 %68	28 %24	4 %3	2 %2	3 %3	1.89
6	Sınıf öğretmenleri için hazırlanan bilgilendirme eğitiminin zamanlaması doğrudur.	116	74 %64	23 %20	7 %6	8 %7	4 %3	1.34
7	Sınıf öğretmenlerinin 4+4+4 hakkında yeterli bilgiye sahip olması sağlanmıştır.	116	76 %65	30 %26	4 %3	3 %3	3 %3	1.51
8	4+4+4’e geçiş hazırlık çalışmalarında sınıf öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır.	116	96 %83	12 %10		5 %4	3 %3	1.47
9	Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 4+4+4’ün uygulanması için gereken fiziksel alt yapı oluşturulmuştur.	116	91 %78	17 %15	2 %2	1 %1	5 %4	1.66
10	4+4+4’e geçiş sürecinde pilot uygulama yapılmalıydı.	116	13 %11	4 %3	1 %1	17 %15	81 %70	4.28

Çalışma grubundaki birinci sınıf öğretmenlerinin %49'u hazırlık çalışmaları kapsamında eski uygulamanın eksik/aksayan yönlerinin belirlenmediğini belirtmişlerdir. Eksik ve aksayan yönlerin belirlendiğini belirten 12 öğretmenin ise yalnızca 8'i belirlenen eksik/aksayan yönlerin yeni uygulama ile giderildiğini belirtmiştir. Birinci sınıf öğretmenleri 4+4+4 kapsamında hazırlanan basılı ve görsel materyallerin bilgi verici olmadığını, eğitimi içerik olarak doyurucu bulmadıklarını ve eğitimin zamanlamasının kendilerine uygun olmadığını belirtmişlerdir. Birinci sınıf öğretmenleri ayrıca 4+4+4 uygulaması hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıklarını da belirtmişlerdir. Birinci sınıf öğretmenleri %96 oranla "4+4+4'e geçiş hazırlık çalışmaları kapsamında sınıf öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır." ifadesine kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Bu oran ifadeler içinde en yüksek değeri alan orandır. Birinci sınıf öğretmenleri ayrıca 4+4+4 kapsamında pilot uygulama yapılması gerektiğini de belirtmişlerdir. Birinci sınıf öğretmenlerinin ankette yer alan ifadelere verdikleri yanıtların ortalamaları incelendiğinde bu ortalamaların oldukça düşük olduğu görülmektedir. Bu ortalamalar birinci sınıf öğretmenlerinin anketteki ifadeye verdikleri yanıtın ortalamasıdır. Bu ortalama 10. ifade dışında 1.34 ile 1.89 arasında değişmektedir. Başka bir deyişle katılımcıların ifadelerine verdikleri yanıtların ortalaması 1 ve 2 arasındadır. 1=Kesinlikle katılmıyorum, 2=Katılmıyorum anlamına geldiği için birinci sınıf öğretmenleri olumlu olarak yazılan ifadelerine katılmadıklarını göstermektedirler. Birinci sınıf öğretmenlerinin bu ifadelerine katılmamaları hazırlık çalışmaları kapsamında yapılan çalışmaları yetersiz bulduklarının ifadesidir. 10. ifade birinci sınıf öğretmenleri oldukça yüksek bir ortalama ile 4+4+4'e geçiş sürecinde pilot uygulama yapılması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu ifadeye verilen yanıtların ortalaması 4.28'dir. Verilen yanıtların analizinden çalışmaya katılan birinci sınıf öğretmenlerinin 4+4+4'ün hazırlık sürecine yönelik görüşlerinin olumlu olmadığı görülmektedir.

Araştırmamanın ikinci alt problemi "Birinci sınıf öğretmenlerinin 4+4+4'ün uygulanmasına yönelik görüşleri nelerdir?"dir. Bu alt problemi yanıtlamak için 11 ifade hazırlanmıştır. Anket sorularına verilen yanıtların frekans, yüzde ve ortalamaları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4: Birinci Sınıf Öğretmenlerinin 4+4+4'ün Uygulanmasına Yönelik Görüşleri

Sıra no	Anket maddesi	Yanıt veren öğretmen sayısı	Yanıt türü					Ortalama
			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	
4+4+4'ün Uygulanmasına Yönelik İfadeler								
11	4+4+4'e geçiş, eğitim sisteminin gereksinimlerinin karşılanmasını sağlamıştır.	116	65 %56	34 %29	11 %10	4 %3	2 %2	1.66
12	66 ayını dolduran çocukların ilkökula başlamaları olumlu bir değişikliktir.	116	78 %68	23 %20	4 %3	5 %4	6 %5	1.60
13	66 ayını dolduran çocukların ilkökula başlamaları sınıf öğretmenlerinin iş yükünü arttırmıştır.	116	17 %15	5 %4	1 %1	22 %19	71 %61	4.08
14	66 ayını dolduran çocuklar ilkökula başladıklarında uyum sorunu yaşıyorlar.	116	15 %13	6 %5	5 %4	19 %17	71 %61	4.08
15	Yeni ilkökul 1. sınıf programı öğrencileri okula alıştıracaktır.	116	40 %34	38 %33	22 %19	13 %11	3 %3	2.15
16	Yeni ilkökul 1. sınıf programı öğrencilere okulda kullanacakları temel becerileri kazandıracaktır.	116	33 %29	43 %37	23 %20	13 %11	4 %3	2.24
17	Yeni ilkökul 1. sınıf programı öğrencilerin okulu sevmesini kolaylaştıracaktır.	116	44 %38	35 %30	15 %13	19 %16	3 %3	2.16
18	Sınıf öğretmenlerinin 4+4+4 uygulamasında karşılaşılabilecekleri sorunların giderilmesi için gerekli destek/yardım birimleri oluşturulmuştur.	116	74 %64	24 %21	8 %7	5 %4	5 %4	1.65

19	Okulların fiziksel alt yapıları 4+4+4'ün uygulanması için uygundur.	116	90 %77	19 %16	3 %3	1 %1	3 %3	1.34
20	Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan bilgilendirme çalışmaları amacına ulaşmıştır.	116	76 %65	25 %22	4 %3	9 %8	2 %2	1.59
21	4+4+4 uygulaması sınıf öğretmenlerinin özlük haklarında bazı sıkıntılar doğurmuştur.	116	16 %14	9 %8	14 %12	20 %17	57 %49	3.80

Tablodaki verilerden de anlaşılacağı gibi birinci sınıf öğretmenleri, 4+4+4'e geçişin eğitim sisteminin gereksinimlerini karşılamadığını belirtmiştir. Birinci sınıf öğretmenleri ayrıca 66 aylık çocukların okula başlamalarının olumlu bir değişiklik olmadığını, 66 aylık çocukların ilkokula başlamalarının sınıf öğretmenlerinin iş yükünü arttırdığını, 66 ayını dolduran çocukların ilkokula başladıklarında uyum sorunu yaşadıklarını, yeniden düzenlenen ilkokul birinci sınıf programının öğrencileri okula alıştırmayacağını ve öğrencilere temel becerileri kazandırmayacağını, yeni programın öğrencilerin okulu sevmesini kolaylaştırmayacağını da düşünmektedirler. Bu yanıtlardan birinci sınıf öğretmenlerinin yeni birinci sınıf programı hakkındaki görüşlerinin çok olumlu olmadığı görülmektedir. Birinci sınıf öğretmenleri 4+4+4 kapsamında uygulamada karşılaşılabilecekleri sorunların giderilmesi için destek/yardım birimleri oluşturulmadığını, okulların fiziksel altyapılarının 4+4+4'ün uygulanması için uygun olmadığını, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan bilgilendirme çalışmalarının amacına ulaşmadığını ve 4+4+4 uygulamasının sınıf öğretmenlerinin özlük haklarında bazı sıkıntılar oluşturduğunu belirtmişlerdir. Birinci sınıf öğretmenlerinin ankette yer alan ifadelerle verdikleri yanıtların ortalamaları incelendiğinde bu ortalamaların da çok yüksek olmadığı görülmüştür. Birinci sınıf öğretmenlerinin 12, 13 ve 21. maddelere verdikleri yanıtların ortalamaları diğer ifadelerle verilen ortalamalara göre daha yüksektir. Verilen diğer yanıtlar 1.34 ile 2.24 arasında değişmektedir. Bu ortalamalar birinci sınıf öğretmenlerinin 4+4+4 uygulamasına yönelik görüşlerinin olumlu olmadığını göstermektedir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi "Birinci sınıf öğretmenlerinin 4+4+4'ün uygulamasında karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?"dir. Bu iki soruya yanıt vermek amacıyla birinci sınıf öğretmenlerinin sosyal medyadaki paylaşımları ve ankette yer alan açık uçlu ifadeye verdikleri yanıtlar içerik analizi ile incelenmiştir. İçerik analizinde uygulamada karşılaşılan sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri nelerdir sorularına yanıt aranmıştır.

İçerik analizinde birinci sınıf öğretmenleri tarafından verilen yanıtlar en küçük yapı birimi olan cümlelere ayrılmış, her bir cümle ilgili kodlar oluşturulmuş, kodlardan temalar belirlenmiştir. İçerik analizinde uygulamada karşılaşılan sorunlarla ilgili olarak belirlenen temalar; öğretmen istihdamı, altyapı, eğitim programları, 66 aylık çocuklar, eğitimin politikleştirilmesi, öğretmen iş yükünün artması ve öğretmen eğitimi şeklindedir.

Öğretmen istihdamı başlığında birinci sınıf öğretmenleri, "çoğu öğretmenin norm fazlası duruma düşmesi", "seçmeli dersler için yeterli sayıda öğretmen bulunmaması", "branş değişikliği yapan öğretmenlerin niteliksizliği-alana hakim olamaması" sorunlarını sıralamışlardır. Birinci sınıf öğretmenlerinin ifadeleri;

"4+4+4 ile sınıf öğretmenleri norm fazlası durumuna düştü. Bakanlık alan değişikliği hakkını tanıyınca binlerce sınıf öğretmeni branş öğretmeni oldu. Yan alanı olmayan ve geçtiği alanda hiç eğitim almayan öğretmenlerin öğrencilerin karşısına çıkması çok olumlu olmadı. Üstelik bazı sınıf öğretmenleri ortaokullarda derse girmeye başladı."

"Norm fazlası oldum. Görevlendirildim, gittiğim okulda birinci sınıf aldım. Çok sıkıntılı ve sancılı bir süreçti. Bu da yetmezmiş gibi alan değişikliğinden açılan kadro sebebiyle normdan düşüp atama tercihi yapamadım. Hale hazırda hem görevlendirmeyim hem de norm fazlası değilim. Acısını çekip bir düzen oturtmaya çalıştığım sınıfımı bırakıp kadromun olduğu okula geri dönersem de eski bıraktığım sınıfı geri alamayacağım. Anlatırken bile karışık. Daha ne sisteminden bahsediyorsunuz. Yazıklar olsun." şeklindedir.

Altyapı başlığında birinci sınıf öğretmenleri; "sınıf mevcutlarının artması/kalabalık sınıflar", "derslik sayısındaki yetersizlik", "birleştirilmiş sınıflar", "okul binalarının yetersizliği", "yardımcı personel ihtiyacının doğması", "taşınmalı eğitimde yaşanan sorunlar", "ikili eğitimden kaynaklanan sorunlar" başlıklarında görüşlerini ifade

etmişlerdir. Bu konuda görüşlerini ifade eden birinci sınıf öğretmenlerinden yapılan alıntılardan bazıları aşağıda sıralanmıştır:

“Ne sıralar 5.5 yaşındaki çocuğun boyuna uygun, ne tuvaletler ve lavabolar boyuna uygun...”

“İlkokulla ortaokulunun bir arada olması gibi ortaokulla lisenin de bir arada olması çok sakıncalıdır. İşin doğrusu birbirine yakın yaşta ve gelişim özelliğindeki çocukların bir arada bulunmasıdır. Fiziksel, zihinsel ve duygusal olarak yakın çocuklar bir arada olursa bir okul bütünlüğü oluşur. Şimdi okula gelen bir tiyatro, okulda yapılan bir tören, okulca gidilecek bir sinema herkese hitap etmiyor. Okulda uygulanan disiplin kurallarında bile bütünlük sağlanamıyor.”

“Okulumuzda tek binada iki ayrı okul var. Kulüpler karıştı, ilkokullarda beslenme teneffüsü var, ortaokullarda yok, teneffüsler karıştı. Tek istedikleri seçmeli Kur’an dersi bahanesiydi. Onu çözdüler gerisi önemli değil. ”

“Okullar açılalı 2 ay oldu, altyapıdaki sorunlar hala çözülmedi. Okul binamızı ilk ve ortaokullar birlikte kullanıyor. Derslikler aynı, giriş kapıları aynı, yemekhane aynı. Bunu doğru bulmuyorum. Altyapı hazırlanmadan işe başlandı.”

“4+4+4 uygulamasında birleştirilmiş sınıflar düşünülmemiş. Bu uygulamada 4 sınıf bir arada iken 1 öğretmenin sınıf defterini yazması bile ciddi zaman alıyor.”

“4+4+4 okulların açılma-kapanma saatlerinde sıkıntılar doğmasına neden olmuştur. Bina sıkıntısından dolayı ilk ve ortaokullar aynı binayı kullanıyorlar. Ortaokullar sabah 7.30’da derse başlıyor, 14.30’da okuldan ayrılıyorlar. Ortaokullar çıktıktan sonra ilkokullar derse başlıyor ve onlar da 19.30’da dersten çıkıyorlar.”

“4+4+4 taşınmalı eğitimde sorunlar yaşanmasına neden oldu. 5. Sınıflarda ders sayısında artış oldu. Bu sınıfların okullardan çıkış saatleri değişti. Diğer sınıflardan bir saat daha fazla ders yapıyorlar. Diğer öğrenciler dersleri bitmiş ve okuldan çıkmış oldukları halde 5. Sınıfların derslerinin bitmesini bekliyorlar. Bu ciddi bir sıkıntı.”

“4+4+4 okul ve kurumlarda yardımcı personel ihtiyacını doğurmuştur.”

“444 sisteminde en büyük aksaklık mevcut bine kullanımında olmuştur. Okulların çoğu sınıf yetersizliği yüzünden teknoloji sınıflarını bile sınıfa dönüştürmüştür.”

“60 kişilik sınıflarda ders yapmaya çalışıyoruz.”

İçerik analizindeki temalardan birisi de *eğitim programıdır*. Bu başlık altında birinci sınıf öğretmenleri; “ders saatlerinin fazla olması”, “seçmeli ders saatlerinin fazla olması”, “eğitim materyali yokluğu”, “programa uygun kitapların okula ulaşmaması” başlıklarını sıralamışlardır. Birinci sınıf öğretmenlerinin ifadelerinden bazıları aşağıda sıralanmıştır:

“Ders saatlerinin artması sıkıntılar doğurdu. Ders saati sayısının günde 7-8’e çıkarılması eğitimin kalitesini arttırmaz. Programların içeriği dolu olmalı.”

“Uyum haftası kitapları gelmeden eğitim yapıyoruz.”

66 aylık çocuklarla ilgili sıkıntılar da 4+4+4 kapsamında birinci sınıf öğretmenleri tarafından dile getirilmiştir. Bu kapsamda “birinci sınıflarda farklı yaş gruplarından çocukların bulunması”, “bu çocukların okula hazır olmaması”, “yaşı küçük –okula hazır olmayan çocukların okula başlaması” sorunları sıralanmıştır. Öğretmenler tarafından ifade edilen görüşler:

“.. Sınıfımda 5 e kadar bile sayamayan, renkleri bilmeyen çocuk var. Hazır değiller.. Sürekli çizgi çalışması, kes yapıştır, oyun hamuru vs yapmaktan da anasınıfına giden öğrencilerim sıkıldı. Ne yapacağımı şaşırđım..”

“1. sınıfta 63 aylık öğrencim sınıfta durmak istemiyor. Bütün çabalarımaya rağmen uyum sağlayamadı. 3 hafta okula devam etmedi. Şu an ise okul müdürü bana veliyi de sınıfa sürekli almam için baskı yapıyor. Bu öğrenci uyum sağlaması için ana sınıfına gitti, ancak anasınıfında da durmadı. Okul müdürü bana veliyi de sınıfa almam konusunda baskı yapıyor.”

“Birinci sınıfların içinde bölünmüşlük var. Küçük çocukların olduğu birler, büyük çocukların olduğu birler... Eğitimde birlik çığnendi.”

“Benim sınıfımda 40 öğrenci var. Daha önceden anaokuluna gitmedikleri için kuralları bilmiyorlar. Sınıfta kucak kucağa oturuyorlar. Bazen kendi sesimi bile duyamıyorum. Ben hangi işe yetiyeceğimi bilmiyorum. Robot değilim can benimki de. Öğretmenler fedakârlık yapsın deniyor, benim bugüne kadar yaptığım neydi acaba?”

“5-6-7 yaşındaki çocukların aynı sınıflarda olması yaşı küçük olan çocuklarda ciddi algılama sorunu yaratıyor. Çocukların geleceğini karartıyoruz. Kendilerine güvenleri azaldı. Ruhsal gelişimleri geriden geliyor. Sıralar, masalar, lavaboların yüksekliği 5 yaş çocukları için uygun değil.”

“Birinci sınıf öğretmeni olarak en büyük sıkıntım aile izni ile okula yollanan 60 aylık çocuk ile 1 sene anaokuluna gitmiş 79 aylık çocuğun aynı sınıfta bulunması.”

“Kalem tutamayan çocuklarla eğitim yapmaya çalışıyoruz.”

4+4+4 kapsamında birinci sınıf öğretmenleri tarafından belirlenen sorunlardan birisi de *eğitimin politikleştirilmesi* ya da politik eğitim yapılması ile ilgilidir. Bu başlık altında ifade edilmeye çalışılan durum “siyasiler tarafından alınan kararların eğitime yansması”dır. Araştırmaya katılan birinci sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğu 4+4+4 uygulamasının politik bir karar olduğunu düşünmektedir. Bu görüşlerini aşağıdaki şekilde ifade etmişlerdir.

“4+4+4 uygulamasında sınıf öğretmeni fazlalığı olacağı belliydi, neden 2012 yılı Şubatında 5000 sınıf öğretmeni alınıyor? Yani bu sistem tamamen şubattan sonra günöbirlik oluşturulan bir sistemdir.”

“Bu sistem siyasi amaçlı olup hiçbir bilimsel çalışma yapılmadan ve pilot uygulama yapılmadan önümüze konmuştur.”

“Bu uygulamanın öğrenciye hiçbir şey kazandırmayacağı kesin. Bir nesil siyasi egolar yüzünden feda ediliyor. Zaten amaç cahil nesil yetiştirip istedikleri gibi onları yönetmek değil mi?”

“MEB 4+4+4 ile 50000 sınıf öğretmeni fazlalığı olduğunu açıklamıştı. Bu sayıyı eritmek için branş değişikliği yapıldı. Şimdi de 7000 sınıf öğretmeni açığı var deniliyor. Bu nasıl plansızlık-programsızlık. Nasıl bir ülkede yaşıyoruz. Plan yok, sistem yok. Hakkımı helal etmiyorum.”

“Milli Eğitim Bakanı 4+4+4’e karşı olanların PKK’lı olduğunu söyledi. Biz PKK’lı değiliz. Taraflar bu konuyu yeterince tartışmadı. Sistem uygulamada ciddi sorunlar doğurdu, kimsenin haberi yok bundan.”

“Eğitimin üst kademesi halktan ve sorunlardan kopuk.”

4+4+4 kapsamında *öğretmen eğitimi* de bir başlık olarak yer almaktadır. Bu başlık altında iki ayrı konu yer almaktadır. Bu konulardan ilki birinci “sınıf öğretmenlerinin yükseköğretimde aldıkları pedagojik formasyon eğitiminin 66 aylık çocuklarla ilgilenmeye ya da eğitim vermeye uygun olmadığı” yani öğretmenin hizmet öncesi eğitimi ile uyumlu-dengeli olmadığı, ikincisi de “4+4+4 kapsamında gerçekleştirilen bilgilendirme eğitimlerinin amaca ulaşmadığı” yönündedir.

“En basit örneği ile bizim aldığımız formasyon 66 aylık çocuklara uygun değildir.”

“Öğretmenlerin 5.5 yaşla ilgili deneyimleri yok...”

“Dandik adamların dandik bir salonda saçma sapan internet üzerinden seminerleriyle bu sistem oturtulamaz.”

“1. Sınıf öğretmenleri uyum sürecini uygulamıyor. İlimizdeki bazı okullarda harf vermeye geçen öğretmenler var. Amaç en iyi benim demek ki, Hani 3 ay uyum süreci olacaktı, okuma yazmaya başlanmayacaktı. Her sınıf farklı bir program uygulayacaksa nerede kaldı eğitimde eşitlik?”

“Türkiye’de şu anda eğitimde birlikten söz etmek mümkün değil. Bazı okullar uyum sürecini uyguluyor, bazıları uygulamıyor.”

“Uyum kitabına göre Aralık’a kadar oyun şarkı vs. ile geçecek. Her okulda farklı uygulamalar var. Bazı okullarda ses vermeye başlamışlar. Görüştüğüm müfettişler bile farklı farklı yönlendirmelerde bulunuyor. Kimi Ekim in sonunda geç diyor, kimi bekle diyor..”

Yapılan içerik analizinde öğretmenlerin istihdamı, altyapı sorunları, eğitim programı ile ilgili sorunlar, 66 aylık çocukların okula başlaması ile ilgili sorunlar, eğitim sisteminin politikleştirilmesi ve öğretmen eğitimi başlıklarında sorunlar sıralanmıştır. Birinci sınıf öğretmenleri bu sorunlarla ilgili çözüm önerilerini de belirtmişlerdir. Bu sorunlara da içerik analizi yapılmış, bu önerilerle ilgili kodlar ve temalar belirlenmiştir. Birinci sınıf öğretmenlerinin 4+4+4’e yönelik önerileri; “altyapı geliştirilmeli”, “eğitim programları hafifletilmeli”, “öğretmen istihdamı sağlanmalı”, “politik kararlar alınmamalı”, “öğretmenlerin görüşleri alınmalı”, “ana sınıfı zorunlu olmalı”, “yeni personel alınmalı”, “Milli Eğitim Bakanı iletişime açık olmalı”, “öğretmenlerin özlük hakları düzeltilmeli” şeklindedir.

“Eğitimle ilgili bir konunun biz öğretmenlere değil Hakan Şükür’e sorulması çok gücüme gitti. Bir nesli böyle harcadık ya ne diyeyim, canımız sağolsun.”

“Milli Eğitim Bakanının somut söylemlerle halkı ve eğitimcileri aydınlatması gerekirdi.”

“Okullara tablet ya da akıllı tahta eklemekle bu sorunlar çözülüyor. Sorunlar sorunu yaşayan hisseden eğitimcilerin fikrinin alınması ile çözülebilir.”

“Artık olan olmuş benim önerilerim bundan sonrası için: Öncelikle %90’ı hayatta hiçbir işe yaramayan müfredat sadeleştirilmeli. Ders saatleri azaltılmalı, tepeden tırnağa sorunlu olan sistemin en çok zarar gören objesi olan öğretmenin özlük hakları düzeltilmeli, öğretmenlerin %80’i kredi borçlusunu, yarısından fazlası ek iş yapıyor. Bu şartlarda yaşayan insanların kendilerini eğitime tamamen vermeleri nasıl beklenir ki..”

“Milli Eğitim Bakanı kendisini Finlandiya’da yaşıyor, her şey kusursuz zannediyor. Lütfen Bakana Türkiye’de yaşadığını ve sıkıntılarımız olduğunu iletin.”

“Sorun ve çözüm önerilerini bilimsel-pedagojik olarak ortaya yatırsın, eksiklikleri-aksayan yönleri, bunları nasıl çözeceğini bize anlatsın, anlayalım, anlaşalım. Bunu yapmıyor bakan.”

“Kış mevsiminde havanın erken kararması da düşünülmeli, karanlıkta çocukların okula gidip gelmelerini önleyecek farklı çözümler düşünülmelidir.”

“KPSS puan sonucuna göre okullara yeni personel alınabilir. Hem okulun ihtiyacı karşılanır hem de işsiz gençlere yeni iş olanakları açılır.”

“Bu yıl yeni programı okutan 1. Sınıf öğretmenleri ile Bakanlığın göndereceği görevlilerin öğretmenlerle tek tek görüşüp görüşlerini alması gerekiyor. Bu işin içinde sorunları yaşayanlar bilir, bunlar öğretmenlerdir. Öğretmenlerin görüşlerinin alınması sorunları çözer.”

“Pilot uygulaması ve mevcut durum analizi yapılmalıydı.”

“Sınıf mevcutları azaltılmalı, ders saatleri sayısı azaltılmalı, seçmeli derslere öğretmen bulunmalı ve uygulamaya geçmeden önce plan, program yapılmalıydı.”

Birinci sınıf öğretmenleri tarafından belirtilen çözüm önerilerinin de içerik analizi ile ulaşılan sorunlarla örtüştüğü, birbiri ile uyumlu olduğu görülmektedir. Birinci sınıf öğretmenleri eğitim programlarının yoğunluğu, altyapı eksikliği, öğretmen istihdamı ile ilgili sorunlar, eğitimin politikleştirilmesi ve 66 aylık çocukların okula başlamasının sıkıntıları ile ilgili sorunları belirtirken, çözüm önerilerini eğitim programlarının hafifletilmesi, altyapı eksikliğinin giderilmesi, öğretmen istihdamı sağlanması, politik kararlar alınmaması, ana sınıfının zorunlu hale getirilmesi olarak sıralamışlardır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Güven (2012: 563) bir ülkede eğitim reformu yapılıyorsa bunun ilgili taraflarla ihtiyaç analizi yapılarak başlatılmasını, ihtiyaç analizi sonuçlarına göre hedeflerin belirlenmesini ve reforma ilişkin ön uygulamaların yapılması gerektiğini belirtmektedir. Güven’ e göre ayrıca ön uygulama sonuçlarına göre gerekli düzeltmeler yapılmalı, tekrar uygulama yapılmalı, sorunlar en aza indiğinde ülke düzeyinde uygulamaya geçilmelidir. Türkiye’de uygulanmakta olan 4+4+4 eğitim reformunda 116 birinci sınıf öğretmenin görüşlerine göre, sıralanan bu aşamaların gerçekleşmediği görülmektedir.

Çalışma grubu kapsamındaki birinci sınıf öğretmenleri 4+4+4’ün hazırlık sürecinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan çalışmaların yeterli olmadığını, bilgi vermek amacıyla hazırlanan basılı ve görsel materyallerin ve eğitim içeriğinin yetersiz olduğunu, bilgi vermek amacıyla hazırlanan eğitimin zamanlamasının kendilerine uymadığını, fiziksel alt yapı hazırlanmadan uygulamaya geçildiğini, öğretmenlerin görüşlerinin alınması gerektiğini belirtmişlerdir. Çalışma grubundaki öğretmenler 4+4+4’ün uygulamasında yapılan çalışmaları da yetersiz bulmaktadırlar. Yetersiz buldukları konu başlıkları; 66 aylık çocukların yaşadıkları uyum sorunları, yeniden düzenlenen 1. Sınıf programının çocukları okula alıştırmada, temel becerileri kazandırmada ve çocukların okulu sevmelerinde yetersiz olacağını düşünmeleri, öğretmenler için hazırlanan bilgilendirme eğitiminin amaca ulaşmaması ve özlük haklarında yaşadıkları sıkıntılar olarak sıralanmıştır. Öğretmenlerin sosyal medyadaki paylaşımlarına yapılan içerik analizi de bu bulguları destekler niteliktedir. Çalışma grubundaki öğretmenlerin paylaştıkları mesajlara yapılan içerik analizinde; eğitim programları, alt yapı eksikliği, 66 aylık çocuklar, eğitimin politikleştirilmesi, öğretmenlerin iş yükünün artması, öğretmenlerin aldıkları eğitimin yetersiz oluşu, destek faaliyetlerinin gerçekleştirilmemesi gibi başlıklarda sorunlar olduğu görülmüştür. Çalışma grubundaki öğretmenler bu sorunlara çözüm önerisi olarak alt yapının geliştirilmesi gerektiğini, eğitimde politik kararlar alınmasından vazgeçilmesini, eğitimle ilgili konularda öğretmenlerin de görüşlerinin alınmasını, okul öncesi eğitimin zorunlu olması gerektiğini, Milli Eğitim Bakanının iletişime açık olması gerektiğini ve öğretmenlerin özlük haklarında iyileştirme yapılması gerektiğini belirtmişlerdir.

Araştırma kapsamında ulaşılan bulgular Gürkan tarafından 1987 yılında yayınlanan “Temel Eğitimde 6 yaş Uygulamasının Değerlendirilmesi” çalışmasında belirtilen sorunlarla benzerlik göstermektedir. Gürkan (1987) bu çalışmasında hiçbir ön hazırlık yapılmadan uygulamaya konulan bu kararın; eğitim programları, eğitim materyalleri, öğretmen eğitimi, destek faaliyetleri planlanmadığı için uygulamada başarısız olduğu belirtilmiştir. Gürkan ayrıca öğretmenlerin 6 yaş çocuklarına yönelik eğitim faaliyetleri için yetiştirilmemesinin de uygulamada başarıyı düşürdüğünü belirtmiştir. Bu bulgu da çalışma grubu tarafından dile getirilen bir sorunu desteklemektedir.

Ulaşılan bulgulardan sonra öneriler aşağıdaki şekilde sıralanabilir;

-Eğitimle ilgili kararlar verilirken bu kararların uygulayıcısı olan öğretmenlerin de görüşlerinin alınması gerekmektedir.

-İlgili tüm tarafların katılımı ile oluşturulacak uygulama planlarının pilot çalışmasının gerçekleştirilmesi, elde edilen bulgulara göre gerekli düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

4+4+4 uygulamasının, yalnızca 116 öğretmenin katılımı ile yapılan bir çalışmada değil, daha geniş katılımlı ve uygulamanın bütün aşamalarında görev alan taraflarla (Milli Eğitim Bakanlığı yetkilileri, okul yöneticileri, sınıf öğretmenleri, branş öğretmenleri, veliler, vb) değerlendirilmesini sağlayacak, geniş çaplı araştırmalarla incelenmesi gerekmektedir.

4+4+4 ile ilgili araştırmaların, bu uygulamanın sahibi olan Milli Eğitim Bakanlığı tarafından desteklenmesi önerilmektedir. Bu destek yapılacak çalışmaların kalitesini olumlu etkileyecek ve ulaşılan sonuçların uygulanmasını kolaylaştıracaktır.

Not: Bu çalışma 25-27 Nisan 2013 tarihlerinde Antalya’da 28 Ülkenin katılımıyla düzenlenen “ International Conference on New Trends in Education – ICONTE – 2013 ”da sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKÇA

Alexa-The Web Information Company. Web: <http://www.alexa.com/topsites/countries/TR> adresinden 1 Mayıs 2012’de alınmıştır.

Ankara Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Fakültesi’nin 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’ne İlişkin Görüşü. Web: <http://80.251.40.17/dyr.php?id=1760> adresinden 10 Ocak 2013’te alınmıştır.

Baş, T. (2001). Anket. Anket Nasıl Hazırlanır? Anket Nasıl Uygulanır? Anket Nasıl Değerlendirilir?. Seçkin Yayınları: Ankara.

Başaran, İ. (1992). Yönetimde İnsan ilişkileri: Yönetimsel Davranış: Kadioğlu Matbaası: Ankara.

Başığit, F. (2009). Öğretmenlerin Karar Alma Sürecine Katılım Düzeylerinin Örgütsel Bağlılık Düzeyleri ile İlişkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü:Ankara.

Boğaziçi University Faculty of Education. İlköğretim ve Eğitim Kanun Taslağı. Web: <http://www.fed.boun.edu.tr/default.asp?MainId=18> adresinden 10 Ocak 2013’te alınmıştır.

Demirel, Ö. (2003). Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Öğretme Sanatı. Altıncı Baskı. PegemA Yayıncılık: Ankara.

Eğitimhane.com. Web: <http://www.egitimhane.com/> adresinden 9 Mayıs 2012’de alınmıştır.

Eğitim Reformu Girişimi. “İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi: Alt Komisyonun Kabul Ettiği Metin” Hakkında Bilimsel Bulgular ve İnsan Hakları İlkeleri Işığında Değerlendirme. Web: http://bilimakademisi.org/sites/default/files/duyuru/ERG_4%2B4_Yeni_Gerekce.pdf adresinden 10 Ocak 2013’te alınmıştır.

Eurydice. (2008). Avrupa’daki Öğretmenlerin Sorumluluk ve Özerklik Düzeyleri. Web: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/094TR.pdf adresinden 21 Ocak 2013’te alınmıştır.

Gürkan, T. (1987). Temel Eğitimde 6 Yaş Uygulamasının Değerlendirilmesi (Ankara İlinde Bir İnceleme). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları. No: 155.

Güven, İ. (2012). “Eğitimde 4+4+4 ve Fatih Projesi Yasa Tasarısı=Reform mu?” Web: <http://ilkogretim-online.org.tr/vol11say3/v11s3m1.pdf> adresinden 28 Mart 2013’te alınmıştır.

Katzenmeyer, M. & Moller, G. (2001). *Awakening the sleeping giant: Helping teachers develop as leaders*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.

Lieberman, A. (1992). Commentary: Pushing Up from Below: Changing Schools and Universities. *Teachers College Record*. Volume 93 Number 4, p. 717-724.

MEB. 12 Yıl Zorunlu Eğitim Sorular-Cevaplar. Web:

http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2012/12yil_soru_cevaplar.pdf adresinden 10 Ocak 2013'te alınmıştır.

Memurlar.net. Web: <http://www.memurlar.net/> adresinden 9 Mayıs 2012'de alınmıştır.

Milli Eğitim Kùltür, Gençlik ve Spor Komisyonu. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına. Web: <http://www.oed.org.tr/oed/images//4%2B4%2B4e%26%23287%3Bitimyasas%26%23305%3Btaslak.pdf> adresinden 10 Ocak 2013'te alınmıştır.

Öğülmüş, S. (1991). İçerik Çözümlemesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakùltesi Dergisi*. Cilt:24. Sayı:1. Ss.213-228.

Sınıf Öğretmeniyiz Biz. Web: <http://sinifogretmeniyiz.biz/> adresinden 9 Mayıs 2012'de alınmıştır.

Smith, H.W. (1975). *Strategies of Social Research: The Methodological Imagination*. Prentice-Hall inc. Englewood Cliffs, New Jersey.

Tezcan, M. (1992). *Eğitim Sosyolojisi*. Zirve Ofset: Ankara.

Varış, F. (Edt.). (1998). *Eğitim Bilimine Giriş*. Alkım Yayınları: Ankara.